

ΤΟ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟ - WADJDA

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Χαϊφαά Αλ-Μανσούρ
Ηθοποιοί: Ρεμ Αμπντουλάχ, Βαντ Μοχάμεντ, Αμπντου-λραμαν Αλ Γκοχανί, Σουλτάν Αλ Ασάφ
Φωτογραφία: Λουτζ Ράιτμπερ
Μοντάζ: Αντρέας Βοντράσκε
Μουσική: Μαξ Ρίχτερ
Χώρα: Σαουδική Αραβία, Γερμανία (Έγχρωμη)
Διάρκεια: 98'

Πρώτη προβολή: Ώρα 6.00 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: Ώρα 8.15 μ.μ.

Τρίτη προβολή: Ώρα 10.30 μ.μ.

Διακρίσεις:

- Venice Film Festival 2012, 3 Βραβεία στην Haifaa Al-Mansour: * Καλύτερης Ταινίας, * C.I.C.A.E., * Βραβείο Ξένης Ταινίας.
- Dubai International Film Festival 2012
- * Βραβείο Καλύτερης Ηθοποιού στην Waad Mohammed
- * Βραβείο Καλύτερης Ταινίας στους Roman Paul, Gerhard Meixner
- Durban International Film Festival 2013, Βραβείο Καλύτερης Ταινίας στην Haifaa Al-Mansour
- Fribourg International Film Festival 2013
- * Βραβείο Κοινού στην Haifaa Al-Mansour
- * Υποψηφιότητα για το Μέγα Βραβείο
- Guild of German Art House Cinemas 2013, Βραβείο Καλύτερης Ξένης Ταινίας στην Haifaa Al-Mansour
- Goteborg Film Festival 2013, Βραβείο Κοινού στην

Haifaa Al-Mansour

- Los Angeles Film Festival 2013, Βραβείο Κοινού στην Haifaa Al-Mansour

- Palm Springs International Film Festival 2013, Βραβείο Εξαίρετης Σκηνοθεσίας στην Haifaa Al-Mansour

- Rotterdam International Film Festival 2013, Βραβείο στην Haifaa Al-Mansour

- Tallinn Black Nights Film Festival 2012

- * Βραβείο Don Quixote στην Haifaa Al-Mansour

- * Βραβείο Netpac στην Haifaa Al-Mansour

- Tromso International Film Festival 2013, Βραβείο Καλύτερης Ταινίας στην Haifaa Al-Mansour

- Vancouver International Film Festival 2013, Βραβείο Καλύτερης Ξένης Ταινίας στην Haifaa Al-Mansour

- Πολλές ακόμη Υποψηφιότητες.

Η δεκάχρονη Γουάντζντα είναι αποφασισμένη να κάνει τα πάντα για να αποκτήσει το πράσινο ποδήλατο που λαχταρά. Τα εμπόδια που πρέπει να ξεπεράσει όμως είναι πολλά, με σημαντικότερο το ότι στη Σαουδική Αραβία θεωρείται ανήθικο για τις γυναίκες να κάνουν ποδήλατο.

Τρυφερό κοινωνικό δράμα της Νεο-ρεαλιστικής Ιρανικής Σχολής, το οποίο ισορροπεί ανάμεσα στη συγκίνηση και στην ευκολία, στην ειλικρίνεια και στα κλισέ. Είναι όμως η πρώτη ταινία που γυρίστηκε εξολοκλήρου στη Σαουδική Αραβία - μια χώρα όπου ο κινηματογράφος είναι απαγορευμένος-, και μάλιστα από γυναίκα.

Κορίτσι βρίσκεται στον πυρήνα και αυτής της ταινίας που προέρχεται από τη Σαουδική Αραβία, χώρα που σίγουρα δεν μας έχει συνηθίσει για τις κινηματογραφικές ανησυχίες της. Και όμως, η δουλειά της σκηνοθέτριας Χαίφα αλ Μανσούρ αξίζει χειροκρότημα, τόσο για το θέμα που επέλεξε όσο και για τον τρόπο με τον οποίο το προσεγγίζει.

Η Γουάντζα ζει στην καταπίεση αλλά δεν χάνει ποτέ ούτε το κουράγιο ούτε το χιούμορ αλλά ούτε και την αισιοδοξία της. Με τα φθαρμένα αθλητικά παπούτσια και το σακίδιο στον ώμο εισπράττει την επίπληξη, είτε επειδή δεν φοράει τη μαντίλα στο κεφάλι είτε επειδή δεν τραγουδά τους θρησκευτικούς στίχους του Κορανίου όπως οφείλει.

Δεν θα επιτρέψει να της πάρουν το σάντουιτς χωρίς να δώσει μάχη και όταν η μάνα της αρνείται να της δώσει λεφτά για να πάρει ένα ποδήλατο θα κάνει το παν για να το αποκτήσει η ίδια, ακόμη και μικροκομπίνες, όπως το να ζητήσει διπλά λεφτά για θελήματα. Το «ταξίδι» της γίνεται υπόθεση του θεατή και σε αυτό συμβάλλει ο πηγαίος αυθορμητισμός της μικρής Γουαάντ Μοχάμεντ που πρωταγωνιστεί.

Γυρισμένο εξ ολοκλήρου σε μια ανδροκρατούμενη χώρα φανατικών θρησκόληπτων, όπου μάλιστα απαγορεύεται η λειτουργία των κινηματογράφων, το «Απαγορευμένο ποδήλατο» είναι κατ' αρχάς μια αξέπαινη δημιουργία που αγγίζει τα όρια του άθλου. Είναι όμως και μια πολύ ενδιαφέρουσα στην αφήγηση της ταινία ενώ παρακολουθεί την προσπάθεια μιας δεκάχρονης κοπέλας (Γουαάντ Μοχάμεντ) να κάνει τη δική της επανάσταση απέναντι στις διαρκείς απαγορεύσεις που την καταπιέζουν χωρίς ουσιαστικό λόγο. Το «ταξίδι» της γίνεται υπόθεση του θεατή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗΣ

Η πρώτη ταινία που γυρίστηκε στην Σαουδική Αραβία, είναι παραδόξως γυναίκα υπόθεση. Σκηνοθετημένη από γυναίκα και με ηρωίδα ένα μικρό κοριτσάκι, αποδεικνύει ότι όλες οι επαναστάσεις δε χρειάζονται να είναι βίαιες.

Η Γουάντζα είναι ένα δεκάχρονο κορίτσι που ζει με τη δασκάλα μητέρα της σε τυπικό προάστιο του Ριάντ της Σαουδικής Αραβίας. Ο πατέρας της, τον οποίο υπεργαπιά, επισκέπτεται σπάνια, καθώς το γεγονός ότι δεν έχει διάδοχο τον έχει πείσει να ψάχνει για δεύτερη σύζυγο. Η μητέρα της, προσπαθεί να καταπιεί την προσβολή και τη ραγισμένη της καρδιά και να τον κερδίσει πίσω. Η Γουάντζα έχει άλλες άμυνες. Ακούει την ροκ μουσική της, περνάει μωβ κορδόνια στα μαύρα all star της και αντιστέκεται, από ένστικτο περισσότερο, στο μισογυνισμό του μουσουλμανικού της σχολείου θηλέων. Δε θα σταματήσει το παιχνίδι της στην αυλή, γιατί εμφανίστηκαν εργάτες στο απέναντι κτίριο. Δε θα φορέσει την μαντίλα που καλύπτει όλο της το πρόσωπο. Θα συνεχίσει να πουλάει τα βραχιολάκια που φτιάχνει μόνη της, θα κάνει αιματηρές οικονομίες, θα κάνει τα πάντα για να αποκτήσει ένα πράσινο ποδήλατο που έχει ερωτευθεί! Μ' αυτό θα μπορέσει να νικήσει επιτέλους τον παιδικό της φίλο Αμπντουλάχ, στην καθημερινή τους κόντρα του ποιος θα φτάσει πρώτος στο σχολείο. Μα δεν έχει ακούσει ποτέ αυτό το πεισμώνενο γελαστό κοριτσάκι ότι μόνο στα αγόρια επιτρέπονται οι ορθοπεταλίες;

«Το Απαγορευμένο Ποδήλατο» δε χρειαζόταν να είναι μία καλή ταινία για να μείνει στην ιστορία. Οι πρωτιές του είχαν εξασφαλισμένα τα ρεκόρ.

Πρώτη ταινία που γυρίζεται στη Σαουδική Αραβία - μία χώρα που εδώ και 30 χρόνια έχει απαγορευθεί η λειτουργία κινηματογράφων. Πρώτη ταινία με σκηνοθέτη γυναίκα σε μία χώρα που, όπως λέει και η διευθύντρια του σχολείου της Γουάντζα, «η φωνή της γυναίκας δεν πρέπει να ακούγεται γιατί είναι αυτό που την εξευτελίζει». Πρώτη ταινία όπου η μικρή της ηρωίδα και η ιστορία της δεν προκαλεί απλά τα όρια της σεξιστικής μουσουλμανικής ηθικής, αλλά και της θεοπισμένης νομοθεσίας: οι γυναίκες δεν ψηφίζουν, δεν οδηγούν (ούτε ποδήλατο, ούτε αυτοκίνητο), δεν τους επιτρέπεται να δουλέψουν παρά σε συγκεκριμένες θέσεις, δεν καταγράφονται στο γενεαλογικό δέντρο της οικογένειάς τους, δεν αντιμιλούν, δεν μιλούν, δεν πρέπει να φαίνονται στους άντρες. Δεν υπάρχουν. Χαρακτηριστικά, η σεναριογράφος και σκηνοθέτης Χαίφα Αλ-Μανσούρ γύρισε τις εξωτερικές σκηνές της ταινίας κρυμμένη μέσα σε αυτοκίνητο, με ακουστικά και μικρόφωνο, για να μην προσβληθούν οι περαστικοί βλέποντάς την να δίνει οδηγίες σε άντρες.

Κι όμως. «Το Απαγορευμένο Ποδήλατο», πέρα και πάνω από όλα, **είναι και μία εξαιρετική ταινία**. Η Αλ-Μανσούρ, με ανοιχτό μυαλό και βλέμμα, αυτοπεποίθηση και οικονομία λόγου που θα ζήλευε και μία πιο έμπειρη σκηνοθέτης, έπλασε **ένα μικρό αριστούργημα**. Το ένστικτό της στο πότε να επιλέγει ευρυγώνιες λήψεις και μεγάλες σεκάνς που δίνουν αυτόματα την αίσθηση ενός τόπου χωρίς να λένε πολλά και πότε να ζουμάρει σε λεπτομέρειες, αντικείμενα, βλέμματα αποδεικνύεται αλάνθαστο. Όπως και η ικανότητά της να κρατάει το μοντάζ σφιχτό στους εσωτερικούς χώρους όπου διαδραματίζεται το δράμα και να το αφήνει να αναπνέει έξω στους δρόμους - σαν και η ίδια η ταινία να θέλει να πάει μία βόλτα, ελεύθερη.

Παρόλο που η Αλ-Μανσούρ έχει δηλώσει ως επιρροή της τον «Κλέφτη Ποδηλάτων» του Βιτόριο ντε Σίκα, η ματιά της δεν είναι αυστηρά νεορεαλιστική. Η κοινωνική της παρατήρηση είναι ψύχραιμη, αδέκαστη και στοχευμένη. Η, σχεδόν παράλογη, αισιοδοξία της όμως καταγράφεται με μικρά, υπέροχα πηγήματα λυρισμού: η πρώτη φορά που η Γουάντζα βλέπει το ποδήλατο που θέλει να αγοράσει, αυτό εμφανίζεται... από τον ουρανό. Φορτωμένο στην οροφή ενός φορτηγού, με μια γέφυρα να μπλοκάρει τη θέα του πραγματικού οχήματος, το κοριτσάκι βλέπει ένα λαμπερό, πράσινο ποδήλατο να πετάει, με τις κορδέλες που στολίζουν το αστραφτερό τιμόνι του να ανεμίζουν. Αν αυτό δεν είναι σημάδι από τον Αλλάχ, τι είναι;

...

Flix.gr

HAIFAA AL-MANSOUR

Είναι η πρώτη γυναίκα - σκηνοθέτης στη Σαουδική Αραβία, όπου θεωρείται από τους πιο σημαντικούς κινηματογραφιστές. Έχει σπουδάσει Φιλοσοφία στο Αμερικό πανεπιστήμιο του Καΐρου και πήρε Πτυχίο Master σε Σκηνοθεσία και Κινηματογράφο, από το Πανεπιστήμιο του Σίντνεϋ. Η δουλειά της έχει μεγάλη επιρροή σε νεώτερους σκηνοθέτες, ενώ έχει γίνει αφορμή να ξεκινήσει συζήτηση για θέματα - ταμπού στη χώρα της, όπως η ανοχή, οι κίνδυνοι της ορθοδοξίας, η παράδοση και οι απαγορεύσεις.

ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ

Το Απαγορευμένο ποδήλατο 2012, Γυναίκες χωρίς Σκιές (ντοκυμαντέρ) 2008.